

JAARVERSLAG 2019
LION HEART FOUNDATION

Inhoudsopgave

1. Bericht van het bestuur
2. Inleiding
3. Doelstellingen en beleid LHF
4. Kerncijfers
5. Het jaar 2019
  - 5.1. Medische Zaken
  - 5.2. Organisatie en HR
  - 5.3. Financiële zaken
  - 5.4. Marketing & Communicatie
  - 5.5. Projecten
6. Bestuur, management en vrijwilligers

1. Bericht van het bestuur

In 2019 heeft ons ziekenhuis, in het hart van Sierra Leone, in vele opzichten stappen voorwaarts gemaakt. De kwaliteit van de zorg en de kracht van de organisatie hebben zich goed ontwikkeld. Het financieel resultaat van LHF in 2019 stemt tot tevredenheid.

Het (country) management en de medewerkers van het ziekenhuis hebben hard gewerkt om de dagelijkse uitdagingen onder moeilijke omstandigheden, het hoofd te bieden. Zij hebben de kwaliteit van de medische zorg telkens weer weten te borgen en de kracht van de organisatie, in al zijn dimensies, versterkt. Wij kunnen hen daar niet genoeg voor danken. Hun werkzaamheden zijn van zeer groot belang voor de inwoners van het verzorgingsgebied, die in hoge mate afhankelijk zijn van hun werkzaamheden.

In onze activiteiten steunen wij op de inzet van vrijwilligers. Wij zijn verheugd, dat zo velen zich steeds weer, belangeloos willen inzetten om de kwaliteit van het ziekenhuis en onze activiteiten in Nederland, naar een steeds hoger niveau te brengen. Zonder hen zouden wij, met de beperkte middelen die LHF heeft, niet de vooruitgang hebben kunnen boeken, die in 2019 is gerealiseerd. Hen past veel dank.

De continuïteit van het ziekenhuis is, naast van bijdragen van patiënten, volledig afhankelijk van de bijdragen van vermogensfondsen en donateurs. Hun bijdragen zijn dus cruciaal en wij zijn dankbaar, dat zij het voortbestaan van het ziekenhuis jaar na jaar mogelijk maken. Het is niet denkbaar zonder hun bereidwilligheid te blijven functioneren. Het ziekenhuis is van vitale betekenis voor de inwoners van het verzorgingsgebied in Sierra Leone. Dankzij de vermogensfondsen kon het ziekenhuis in een relatief beperkt aantal jaren worden opgebouwd door het toevoegen van medische voorzieningen. Het verkrijgen van voldoende financiële middelen, met name voor de exploitatiekosten is elk jaar weer een forse uitdaging.

Ons beleid is erop gericht om het ziekenhuis economisch, bestuurlijk en professioneel zelfstandig te maken. Daartoe is een transitieplan geformuleerd. Eind 2025 moet het LHMC een toekomstbestendig ziekenhuis zijn, dat zelfstandig kan functioneren. Er zijn 5 strategieën geformuleerd om deze ambitie, verzelfstandiging, te realiseren. In de periode 2020-2025 worden de capaciteiten van het LHMC verder opgebouwd en de (financiële) ondersteuning door LHF afgebouwd. De strategieën zijn vertaald naar 4 operationele werkstromen, die in het plan elk zijn uitgewerkt: medische kwaliteitszorg, integere en beheerste bedrijfsvoering, 'sustainable funding' en 'community & governance'.

In 2020 zullen wij verdere stappen nemen op de weg naar het realiseren van onze doelstellingen. De focus zal daarbij liggen op het uitwerken van de 4 genoemde operationele werkstromen.

Utrecht, april 2020

2. Inleiding

De stichting Lion Heart Foundation (LHF) exploiteert in Sierra Leone het Lion Heart Medical Centre (LHMC). Ons ziekenhuis is sinds 2010 uitgebreid van een kleine kliniek naar een algemeen ziekenhuis met ca. 70 bedden en ca. 70 medewerkers. Het ziekenhuis ligt in het hart van Sierra Leone, in afgelegen gebied. Het verzorgingsgebied omvat ca. 100.000 mensen. De focus ligt op moeder/kind zorg. Sierra Leone behoort tot de armste landen ter wereld en de moeder/kind sterfte behoort tot de hoogste ter wereld. De gemiddelde levensduur in het land is 54 jaar. Diverse projecten van ons zijn gericht op het reduceren van de moeder/kind sterfte. Wij hebben jaarlijks ca. EUR 300.000 nodig om het ziekenhuis draaiende te houden.

3. Doelstellingen en beleid

Onze missie is: Bijdragen aan een betere gezondheidssituatie in het verzorgingsgebied van het ziekenhuis door het duurzaam bieden van goede, toegankelijke en betaalbare medische zorg, met een focus op moeder/kind zorg.

Onze strategische doelstelling is: Het duurzaam leveren van bovenbedoelde medische zorg door een zelfstandig functionerend Lion Heart Medical Centre (LHMC), dat eigendom is van en wordt geleid door mensen uit Sierra Leone.

Eind 2025 is het Lion Heart Medical Centre (LHMC) een toekomstbestendig ziekenhuis, dat economisch zelfstandig en professioneel functioneert. De sleutelwoorden zijn:

- Continuïteit van zorg
- Zelfstandig ziekenhuis
- Professioneel acterend

In de periode 2020-2025 worden de capaciteiten van het LHMC verder opgebouwd. Nieuwe financieringsbronnen worden ontsloten en de (financiële) ondersteuning door LHF wordt afgebouwd. Daartoe hebben wij 5 strategieën geformuleerd:

1. Het transformeren van een internationale NGO (INGO) naar een nationale NGO (NNGO), die een integere en beheerste bedrijfsvoering van het ziekenhuis borgt;
2. Het realiseren van duurzame financiering van het ziekenhuis door de lokale organisatie;
3. Het ontwikkelen van verantwoordelijkheidsgevoel en 'ownership' voor het LHMC in de lokale gemeenschap;
4. Het versterken van de relatie met de centrale en lokale overheid en andere mogelijke 'stakeholders';
5. Het geleidelijk verhogen van de 'sense of urgency' bij alle 'stakeholders';

De strategieën zijn vertaald naar 4 werkstromen, die elk zijn uitgewerkt in een transitieplan: medische kwaliteitszorg, integere en beheerste bedrijfsvoering, 'sustainable funding' en 'community & governance'.

4. Kerncijfers

Financieel overzicht Lion Heart Foundation voor het Lion Heart Medical Center in Sierra Leone

	Werkelijk 2019 €	Begroot 2019 €	Begroot 2020 €
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	366.066	275.000	295.000
Subsidies van overheden	-	-	-
	366.066	275.000	295.000
Besteed aan doelstelling LHMC	331.132	260.809	280.500
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	7.374	11.000	10.000
Kosten van beheer en administratie	4.513	5.000	6.000
Totaal lasten	343.019	276.809	296.500
Exploitatieresultaat	23.046	1.809-	1.500-

Medische kerncijfers en belangrijkste medische opbrengst en kosten categorieën in Sierra Leone:

	2019	2018
Polibezoeken	7.114	10.377
Laboratorium bezoeken	11.484	12.318
Operaties	680	662
Röntgen	0	0
Echoscopie	3.468	3.842
Eigen bijdrage patiënten	74.000	61.000
Kosten medicijnen	52.000	77.300
Kosten medisch personeel	135.000	89.000

Exclusief bijdragen tropenartsen, apparatuur, ambulances, reiskosten, verzekeringen, vergunningen, opleidingen, gezondheid eigen staf.

5. Het jaar 2019

5.1. Medische zaken (zie ook 5.5 Projecten)

In 2019 heeft de focus gelegen op:

1. Goede en betaalbare gezondheidszorg verlenen aan de bevolking in Yele e.o.;
2. Terugdringen van moeder- en kindersterfte, en tienerzwangerschappen in het bijzonder;
3. Voorlichting op het gebied van 'familyplanning'.

Onderstaand voorbeelden van zaken waaraan aandacht is besteed:

- Eén van de meest drukke afdelingen is de Moeder-Kind unit waar dagelijks vrouwen bevallen en pasgeboren kinderen worden opgenomen. Na jaren van intensief gebruik van de ruimte, is in 2019 het nodige onderhoud uitgevoerd: een grondige schoonmaak, een nieuwe lik verf en een opbergsysteem voor de statussen. Daarnaast zijn nieuwe verlosbedden en nieuw instrumentarium ontvangen van de stichting Medic;
- Gezien de relatief hoge kwaliteit van zorg die we leveren komen mensen soms van erg ver om in ons ziekenhuis zorg te ontvangen, uit Freetown of zelfs uit buurlanden Liberia en Guinee. Vaak zijn deze patiënten in staat om iets meer te betalen in ruil voor wat meer comfort. In 2019 zijn twee privé kamers in gebruik genomen, die voor een meerprijs het recht geven op wat privacy. Er is ook ruimte voor een "caretaker" om op de kamer te blijven slapen. Door dit initiatief genereren we wat meer omzet en verminderen we de afhankelijkheid van giften uit het buitenland, in lijn met onze strategie 'transition to sustainability';
- In februari 2019 vond een tweedaagse cursus plaats waarin stafleden werden uitgedaagd na te denken over de rolverdeling en ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. In Sierra Leone hebben mannen het veelal voor het zeggen en hebben vrouwen een sterk ondergeschikte rol. Deze ongelijkheid leidt ertoe dat vrouwen en meisjes vaak het slachtoffer worden van huiselijk of seksueel geweld, in garrangeerde huwelijken terecht komen en weinig kansen krijgen om een opleiding te volgen. Dit leidt ertoe dat vrouwen economisch sterk afhankelijk blijven van mannelijke familieleden en dit houdt het probleem mede in stand. Onze stafleden zijn getraind om problemen op dit vlak eerder te signaleren en adequate begeleiding te geven;
- In Sierra Leone is een groot tekort aan artsen en het is moeilijk om gekwalificeerd personeel te vinden die veelvoorkomende operaties, zoals een keizersnede of hernia-operatie kunnen voeren. Om deze reden worden clinici (CHO's) opgeleid die zelfstandig kunnen opereren binnen het CapaCare programma. In de afgelopen jaren heeft ons ziekenhuis veel bijgedragen aan dit trainingsprogramma door chirurgische stages aan te bieden. Eenmaal opgeleid worden deze Surgical CHO's, of SACHO's, door de overheid geplaatst in diverse ziekenhuizen in het gehele land. In 2019 heeft ons ziekenhuis zijn 'eigen' SACHO gekregen. We zien dit als een stapje in de richting van zelfstandigheid en duurzaamheid;
- Al een geruime tijd beschikken we over een eigen moestuin waar allerlei lokale producten verbouwd worden. In 2019 is dit initiatief uitgegroeid van een klein project tot een serieuze moestuin die onze keuken volledig voorziet van de benodigde groente. We besteden veel aandacht aan een gezond en gevarieerd dieet, omdat dit de basis vormt voor groei en een goed afweersysteem. Tijdens onze 'outreaches' leggen we uit welke lokale producten in de bekende 'schijf van vijf' passen en benadrukken wij hoe belangrijk het is vanaf jonge leeftijd gezond te eten;

- Een enorme uitdaging: op een afgelegen plek in Sierra Leone een ziekenhuis 24/7 draaiende houden met voldoende medische materialen. We kopen zoveel mogelijk lokaal in, maar ook in Nederland. Een groep vrijwilligers helpt het bestuur om aan materiaal te komen. Per container worden deze spullen naar Sierra Leone verscheept. In 2019 bijvoorbeeld handdesinfectie middelen, meubels voor ons schoolproject, nieuwe zuurstofapparaten;
- In december 2019 stonden we stil bij de strijd tegen HIV en Aids. Een gezamenlijk team van Lion Heart Medical Centre (LHMC) en de school in Yele gingen de straat op om nog altijd cruciale voorlichting te geven over deze infectieziekte. HIV-behandeling wordt gratis verstrekt in LHMC, maar patiënten vinden moeizaam de weg naar een hulpverlener omdat er een groot taboe heerst. Een dergelijke dag helpt stukje bij beetje dit te doorbreken;
- Gebitsverzorging krijgt in Sierra Leone nog niet veel aandacht en tandartsen zijn alleen in de grote steden aanwezig. Hierdoor belanden mensen al op jonge leeftijd bij ons op de polikliniek met kiespijn, uitgebreide cariës en kaakontstekingen. Regelmatig tandenpoetsen kan deze problemen voorkomen. Wij geven daarom op de plaatselijke school uitleg over tanden poetsen aan kinderen tussen de 6 en 8 jaar;
- Het beheersen van 'waste management' is aanzienlijk verbeterd door een daarop gericht project. Het verzamelen, transporteren en verwerken van menselijk restmateriaal moet zodanig gebeuren, dat het ziekenhuis hygiënisch gezien een veilige omgeving is voor medewerkers, patiënten en bezoekers. Er is op het terrein een professionele unit gebouwd, interne procedures en systemen zijn opgezet en medewerkers zijn getraind, waardoor de preventie van infectieziekten is bevorderd.

5.2. Organisatie en HR

Het ziekenhuis beschikt over een polikliniek, een klinische afdeling, voor kinderen en volwassenen, een operatiekamer, een afzonderlijke röntgenafdeling, een laboratorium, een kraamafdeling en een isolatie afdeling.

De staf omvat 1 Medical Superintendent (MSI), 1 Hospital Manager (HM), 1 Medical Officer (MO), 1 surgical CHO, 3 Community Health Officers (CHO), 1 midwife, 10 registered nurses, 1 accountant, 1 kassier, 1 facility manager en ca. 50 anderen zoals nursing aides (ongeveer gelijk aan ziekenverzorger), chauffeurs, schoonmakers etc.. Met uitzondering van de MSI en de MO zijn allen afkomstig uit Sierra Leone.

Het LHMC is zelfvoorzienend voor water en elektriciteit op basis van zonne-energie.

In 2019 is er veel aandacht besteed aan training en opleiding van onze medewerkers. Door opleidingen wordt de afhankelijkheid van expat artsen gereduceerd, wat de duurzaamheid en zelfredzaamheid van het ziekenhuis ten goede komt.

- Het management wordt ondersteund door een Management Team (MT). Het MT heeft als taak de leiding van het ziekenhuis te adviseren over diverse onderwerpen. Eén van onze prioriteiten is het verhogen van de competenties van onze medewerkers en hen geleidelijk meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid te geven. In het MT kunnen de leden hun vaardigheden om leiding te geven ontwikkelen en voor de directie van het ziekenhuis is het een middel om draagvlak te scheppen en lokale expertise te benutten;
- Een deel van de staf van het Lion Heart Medical Centre is afkomstig uit de omliggende gemeenschap en is opgeleid middels een intern trainingsprogramma.

Deze groep bestaat vrijwel uitsluitend uit jonge en enthousiaste mensen die de lokale taal goed beheersen en 'hart voor de zaak' hebben. Omdat onze interne opleiding elders in het land niet erkend wordt hebben ze officieel geen diploma's in huis en hierdoor is hun carrièreperspectief beperkt. Om hun positie te waarborgen geven wij hen de kans om verder te studeren. Hiervoor hebben zij voldoende WASSCE (West African Senior School Certificate Examination) 'credits' nodig. Elk jaar in september zijn deze examens en om goed voorbereid de examens in te gaan wordt er in de periode daarvoor onderwijs gegeven in het ziekenhuis. In samenwerking met de middelbare school in Yele en de Stichting Een Helpende Hand verzorgen we lessen in Engels, wiskunde, economie, scheikunde, en biologie;

- Zeven stafleden studeren met een beurs van het ziekenhuis:
  - o Voor vroedvrouw (zodat wij dan over twee beschikken);
  - o Twee medewerkers volgen een opleiding tot 'Mother and Child Health Aid'. Hierdoor zullen we hen specifiek op onze verloskunde en kindergeneeskunde afdeling kunnen inzetten, ten gunste van de kwaliteit van zorg;
  - o Een medewerker wordt opgeleid als 'SRN', wat haar bij terugkeer in Yele tot de meest seniore van de verpleegkundigen zal maken. We verwachten dat ze daardoor het management van de verpleging volledig op zich zal kunnen nemen;
  - o Andere opleidingen betreffen 'Clinical Science', 'lab technician' en 'finance'.

Voor het komende schooljaar hebben we alweer drie aanvragen binnen van staffleden, voor ondersteuning in hun studies op zowel medisch als niet-medische vlakken. Er is een lokale commissie in het leven geroepen om deze aanvragen te toetsen qua haalbaarheid en noodzaak;

- In mei 2019 is een training gegeven aan alle leidinggevenden binnen het ziekenhuis. Onderwerpen die werden besproken waren o.a. het belang van het vaststellen van duidelijke doelstellingen en het benadrukken van positieve feedback om medewerkers te ontwikkelen. De training is afgesloten met een certificaat, voor de deelnemers.
- Met groot genoegen benoemden we in november 2019 Yankuba Sesay tot Hospital Manager van het Lion Heart Medical Centre. Yankuba is al lange tijd aan ons ziekenhuis verbonden. Grote waardering hebben wij voor zijn professionaliteit en betrokkenheid. De talenten en capaciteiten die hij bezit, zijn van groot belang voor het ziekenhuis. Zo komen we ook een stap dichterbij het overdragen van verantwoordelijkheid aan lokale collega's.

5.3. Financiële zaken

Het LHMC wordt grotendeels gefinancierd door de Lion Heart Foundation in Nederland. Het genereert ook inkomsten door bijdragen van patiënten. In de huidige situatie is het streven de lokale personeelskosten te financieren via de bijdragen van patiënten.

In 2019 is op vele punten vooruitgang geboekt:

- Op vele vlakken is de financiële administratie verbeterd het afgelopen jaar, onder meer door een bezoek van een externe accountant. De administratie is nu online, zodat we (het management van het ziekenhuis en het bestuur van LHF) deze wanneer en waar dan ook kunnen raadplegen. Samengenomen is de "accountability" zeer toegenomen.
- Er is een 'Local Fundraising Committee' gevormd, bestaande uit medewerkers van het ziekenhuis. De leden van het 'committee' hebben met goed gevolg deelgenomen aan een 5-daagse training 'Change the Game Academy Programme in Sierra Leone', gegeven door het West African Civil Society Institute (WACSI). Het team, onder leiding van onze 'Hospital Manager' Yankuba Sesay heeft de strategie bepaald voor een uitbreiding van de lokale fondsenwerving en de eerste acties zijn uitgevoerd. Het besef dat de lokale gemeenschap en overheid langzamerhand meer zullen moeten gaan bijdragen aan het ziekenhuis is de afgelopen tijd toegenomen, wat past bij onze strategie "transition to sustainability".
- Het management van het ziekenhuis investeert veel tijd in de verdere professionalisering van het ziekenhuis en dat gaat samen met een stringente kostenbeheersing. Mede daardoor is een goed financieel resultaat geboekt in 2019.
- Het voorraadbeheer is geprofessionaliseerd, waardoor we efficiënter kunnen inspelen op veranderingen in vraag en aanbod van medicatie.

5.4. Marketing & communicatie

Ons doel is LHF/LHMC te positioneren als een A-merk, als een organisatie, die in alle opzichten professioneel functioneert. Dit past in onze strategie en het komt het vertrouwen van geldgevers ten goede. Vanuit het perspectief marketing & communicatie zetten wij verscheidene instrumenten in, zoals een website, sociale media, een maandelijks nieuwsbrief en bijeenkomsten met onze vrijwilligers.

- In 2019 hebben wij een 'nieuw gezicht' voor LHF ontwikkeld. Een tiental professionals en bedrijven hebben zich, geheel belangeloos, ingezet om dit project te realiseren. In mei hebben wij een volledig nieuwe website gelanceerd. Een professionele filmer heeft ter plaatse vele video-fimpjes geschoten, ook geheel belangeloos. Deze worden op de website en in de sociale media gebruikt. Wij hebben ons met name op Facebook actiever geprofileerd. Het ziekenhuis post ook zelf berichten op Facebook. Daarvoor hebben een aantal medewerkers van het ziekenhuis een training gekregen, gegeven door onze vrijwilliger marketing & communicatie;
- Ook hebben wij een maandelijks Nieuwsbrief geïntroduceerd. Daarin worden allerlei wetenswaardigheden vermeld, zodat belangstellenden en donateurs goed geïnformeerd blijven over onze ontwikkelingen;
- In maart 2019 hebben wij de eerste Lion Heart Foundation Convention voor onze vrijwilligers gehouden. Vrijwilligers zijn belangrijk om onze ondersteuning aan het ziekenhuis te realiseren. Er waren 50 personen aanwezig. Wij hebben onze dank voor hun inzet verwoord en de LHF-ambitie en strategie toegelicht: het toekomstbestendig maken van het ziekenhuis om het uiteindelijk over te dragen aan Sierra Leone zelf. Verder hebben wij 'het nieuwe gezicht' van LHF laten zien in de vorm van filmpjes en de nieuwe website. Ook hebben wij de eerste Lion Heart Foundation Award uitgereikt. Voor deze eerste Award is de keuze gevallen op de oprichters van LHF (2006), een viertal artsen, dat zich 'met leeuwenmoed' is gaan inzetten om bij te dragen aan een betere gezondheidszorg in Sierra Leone;
- In september 2019 heeft het derde Lion Heart Golf Event plaatsgevonden op de prachtige baan van Golfclub Toxandria bij Breda. Een kleine 20 flights hebben 18 holes gespeeld en enkele holes waren geadopteerd door bedrijven. Tijdens de golfdag hebben we loten verkocht en na afloop is een veiling gehouden. Het Golf Event is een groot succes geworden met een fantastisch eindresultaat voor het Lion Heart Medical Centre;
- Elke week verzorgen we een radioprogramma op de lokale radiozender van het 'chiefdom': Radio Gbonkolenken. Stafleden van het ziekenhuis geven hier een 'health talk' in eigen taal om mensen te informeren en adviseren over gezondheidsproblemen. In het Krio heet dit een 'welbodi tok', een praatje 'tok' over een gezond lichaam 'welbodi'.

5.5. Projecten

In 2019 zijn er diverse projecten uitgevoerd, dankzij daarvoor bestemde financiële bijdragen van diverse vermogensfondsen:

- De moeder en kind sterfte behoort binnen Sierra Leone tot de hoogste ter wereld. Om te helpen dit terug te dringen zijn wij een driejarig project gestart, dat 'Reductie Kindersterfte' heet. De belangrijkste actie bestaat uit het opleiden en bijscholen van zorgverleners in vaak afgelegen gebieden. Hier wordt basale zorg geleverd in zogenaamde PHU's ('Primary Healthcare Units'). Training wordt bijvoorbeeld gericht op het op tijd herkennen van malaria en op preventie van dit ziektebeeld. Malaria is één van de ziektes waar veel kinderen in Sierra Leone aan overlijden. Het is een langlopend project, waar diverse vermogensfondsen in investeren. Het doel is een significante verlaging van de kindersterftecijfers te bewerkstelligen. Hiernaast loopt inmiddels al ruim een jaar het 'Healthy Baby Voucher Program' project;
- Het 'Healthy Baby Voucher Program' ging in 2019 het tweede jaar in. Het omvat een programma om arme vrouwen in o.m. de rurale districten van Gbonkolenken en Valunia toegang te bieden tot kwalitatief goede moeder- en kindzorg tijdens en na de zwangerschap en tijdens de bevalling. Door slechte medische voorzieningen, slechte bereikbaarheid van ziekenhuizen en geldgebrek sterven 1.120 vrouwen per 100.000 bevallingen in Sierra Leone voor, tijdens of vlak na de bevalling (World bank, 2017). In Nederland is dit aantal 5 per 100.000 bevallingen. Het aantal complicaties waardoor blijvende schade bij moeder of kind plaatsvindt, is nog veel hoger. Door middel van een voucher krijgen in aanmerking komende vrouwen o.m. gratis ambulancevervoer, een echo, een bevalling in het Lion Heart Medical Centre, zwangerschapscontroles en nazorg. Sinds begin 2017 is het LHMC een outreach project begonnen om de PHU's te ondersteunen en te voorkomen, dat zwangere vrouwen met een hoog risico te laat worden doorverwezen met maternale morbiditeit en mortaliteit tot gevolg. Door dit project drie jaar achter elkaar uit te voeren, kunnen belangrijke resultaten worden gewaarborgd ten aanzien van voorlichting aan aanstaande moeders, capaciteitsopbouw van lokale gezondheidswerkers en een veranderende houding ten aanzien van gezinsplanning en reproductieve gezondheid;
- In samenwerking met de Stichting Een Helpende Hand (SEHH) zijn we in 2019 een project 'Sustainable Workforce' gestart. Het bestaat uit training van de medewerkers van het ziekenhuis, training van de leerkrachten van de SDA SS School in Yele (1000 leerlingen) en de bouw van een natuurkunde/scheikunde leslokaal, waardoor de leerlingen beter onderwijs in exacte vakken kunnen krijgen. Samen verbeteren we zo de kwaliteit van het onderwijs en ook de voorzieningen in de klaslokalen van Yele, waar ook de toekomstige medewerkers van het ziekenhuis in zitten. Dit project is medegefinancierd door Wilde Ganzen. Er zijn inmiddels 50 leraren intensief getraind door de Britse organisatie Educaid. Zij zetten daardoor stappen om op een hoger professioneel niveau te komen.
- Het laboratorium vervult een belangrijke rol in het ziekenhuis. In 2019 is de kwaliteit van het team verhoogd door het aantrekken van nieuwe medewerkers. Daarnaast is een nieuw gebouw neergezet, met nieuwe voorzieningen, waardoor de kwaliteit van zorg aanzienlijk is verbeterd. Het project is medegefinancierd door Wilde Ganzen. Het nieuwe lab bevat onder andere een ruimte om bloed veilig af te nemen en op te slaan, genoeg plek voor microscopen en andere apparatuur, een kantoortje voor opslag en analyse van data en een kleine wachtkamer voor patiënten. Er is ook een bloedbank toegevoegd;
- In juni 2019 is een hernia programma van start gegaan. Patiënten kunnen tegen een gereduceerde prijs geopereerd worden voor een liesbreuk. Om dit programma een goede start te geven hebben een Nederlandse chirurg en anesthesist in de eerste fase het lokale team tijdelijk versterkt. Daarna is een team van het LHMC op 'outreach' gegaan naar omliggende 'health centres' om potentiële kandidaten te screenen;

- Helaas is het röntgenapparaat van het ziekenhuis definitief buiten gebruik gesteld, zodat patiënten nu naar andere, verder weg gelegen ziekenhuizen moeten worden vervoerd indien er röntgenfoto's moeten worden gemaakt. Wij hebben inmiddels een projectvoorstel geformuleerd en wij hopen daarmee de financiering van nieuwe apparatuur mogelijk te maken.

5.6. Samenwerking overheid

Sinds 2018 hebben wij het contact met de overheid geïntensiveerd om diverse redenen. Allereerst om de zichtbaarheid van onze organisatie te vergroten. Door de afgelegen locatie van het ziekenhuis is het moeilijk gebleken om aan te haken bij bestaande programma's en voorzieningen. Door regelmatig in gesprek te gaan met het 'district health managementteam' (DHMT) en de 'Chief Medical Officer' bij het ministerie van gezondheid, lukt het geleidelijk om ons ziekenhuis mee te laten profiteren van nationale programma's. Voorbeelden hiervan zijn het malaria programma, tuberculose en HIV-programma en 'familyplanning' programma.

Ten tweede streven we ernaar meer steun van de overheid te krijgen, met name voor onze lopende kosten voor personeel en medicatie. Hoewel dit een moeizame en gecompliceerde weg is en de overheid op hun beurt ook weer afhankelijk is van donoren, lukt het gaandeweg om ook hier een voet aan de grond te krijgen. Zo zijn we in het proces om de salariskosten van enkele stafleden over te dragen aan de overheid. De komende jaren blijven we hieraan werken om op deze manier meer van onze lopende kosten over te dragen.

Wij werken ook op lokaal niveau intensief samen met de overheid. Rondom ons ziekenhuis zijn 15 overheidsklinieken gesitueerd die verantwoordelijk zijn voor de eerstelijns zorg. We hebben intensief contact met het personeel ter plaatse om te zorgen dat het doorsturen van patiënten goed verloopt en middels een wekelijkse 'outreach' bezoeken we deze centra om feedback en voorlichting te geven.

6. Bestuur, management en vrijwilligers

Het (onbezoldigde) bestuur van de Lion Heart Foundation bestaat uit:

- Reinier Hinse, voorzitter;
- Ronald Streekstra, penningmeester;
- Truus de Ruiter, secretaris;
- Hans Berg, bestuurslid;
- Giovanni Manchia, bestuurslid.

In 2019 hebben Ad Olivier, Arie van der Ham en Boy Sluiter hun rol als bestuurslid overgedragen. Wij zijn hen erkentelijk voor het vele werk, dat zij de afgelopen jaren hebben verzet, in een fase die veel van alle betrokkenen heeft gevraagd. Hoewel dit plaatsvond in 2018 willen wij hier graag ook het afscheid van Pien Bax-Engelsman als secretaris benoemen. Gedurende 11 jaar heeft zij zich met hart en ziel voor het ziekenhuis ingezet en daarvoor verdient zij alle lof. Ook na haar afscheid heeft zij nog vele inspanningen verricht, zoals het LHF Golftoernooi in 2019 en ook daarvoor willen wij haar danken.

Het management van het ziekenhuis bestaat uit:

- Daphne Bussink-Voorend, Medical Superintendent (vanaf 1 mei 2019);
- Yankuba Sesay, Hospital Manager;
- Geerte den Hollander, Medical Officer;

Van 1 oktober 2017 tot 1 mei 2019 heeft Markus Werz de rol van MSI vervuld. Daarvóór, in 2016, had hij al als tweede tropenarts gefungeerd. Wij willen hem graag danken voor hetgeen hij in zijn periode als MSI tot stand heeft gebracht. Hij heeft op adequate wijze de eerste fase van onze strategie 'transition to sustainability' inhoud gegeven.

Naast het management van het ziekenhuis hebben vanuit Nederland diverse medici in opleiding kortere of langere tijd in het ziekenhuis gewerkt. Ook hen willen wij graag danken voor hun bijdragen ten behoeve van de patiënten van ons ziekenhuis.

- Het LHMC-project valt onder de INGO Lion Heart Foundation, gevestigd in Sierra Leone. Tussen het bestuur van LHF en het INGO-bestuur bestaat een personele unie. In Sierra Leone wordt de INGO vertegenwoordigd door de country manager Anton Bussink.

De Lion Heart Foundation wordt ondersteund door vrijwilligers, die op vele terreinen hun expertise inbrengen, zoals:

- Verpleegkundige training;
- Verloskundige training;
- Chirurgische expertise;
- Laboratorium expertise;
- Logistieke expertise;
- Marketing & Communicatie;
- Diverse materialen.

Wij bevestigen graag onze dank aan de vrijwilligers, zoals verwoord in paragraaf 1. Bericht van het bestuur.

In memoriam

Met ontsteltenis hebben wij medio januari 2020 kennisgenomen van het overlijden van onze voormalige Medical Superintendent, Erdi Huizenga in de leeftijd van 45 jaar.

Erdi is lange tijd verbonden geweest aan de Lion Heart Foundation; tot oktober 2017 gaf zij leiding aan ons ziekenhuis in Yele. Samen met Ruurd van Rooijen, collega tropenartsen, de lokale staf en vrijwilligers heeft Erdi in relatief korte tijd het Lion Heart Medical Centre uitgebouwd van een kleine kliniek naar een volwaardig, algemeen ziekenhuis. Een enorme prestatie, waarvoor zij het grootst mogelijk respect zal blijven verdienen.

